

[Bøgholm.]

saaledes som vi har oplevet, at det stiller sig; og da man ikke fandt Liberalismen i Danmark, søgte man den derfor i Tyskland eller troede at finde den dér. Som Tiden gik og Slægterne fulgte hinanden, fandt man noget andet, man fandt Nietzsches Magt-filosofi, Bismarcks „Jern og Blodpolitik“, og man kom ind i Nazismens sataniske Voldsstat. Under Indtryk af alt dette er det, man har søgt tilbage til det danske, og det er kun paa den Baggrund, paa Historiens Baggrund, man forstaaer, hvorfor Sydslesvig gik tabt i sin Tid for Danmark, og det er da ikke saa svært i det, der i Dag foregaar i Sydslesvig, at se en Parallel til det, der foregik omkring Midten af forrige Aarhundrede i Nordslesvig.

Jeg skal for mit Vedkommende — og jeg ønsker netop at sige det her — naturligvis ikke nægte, at der er Konjunktur i Sydslesvig, det er da klart, men det er min bestemte Opfattelse, som jeg har faaet ved Besøg dernede, at der er Alvor, Redelighed og Dybde i den dansk-slesvigske Bevægelse. Jeg bygger ikke blot dette paa den voldsomme Stigning i Vælgerforeningernes Medlemstal. Det kan maaske *delvis* forklares ved Konjunktur, men een Ting kan ikke forklares paa anden Maade end Omsindelse, og det er, at Forældrene dernede bringer deres Børn til de danske Skoler. Stærkere Udtryk for nationalt Omslag og stærkere Udtryk for Søgen frem mod det danske og nordiske kan man ikke forlange af noget Folk, derfor har ogsaa jeg den Tro, at det, der sker dernede, er Udtryk for noget varigt. Konjunktur siger man, og jeg har indrømmet, at naturligvis er der ogsaa Konjunktur, men man maa dog ikke glemme, at der er ogsaa det modsatte til Stede. Hele det tyske Statsmaskineri er sat ind mod den dansk-slesvigske Bevægelse dernede, og der er saa sandelig Modstand nok for dem, der søger ind i danske Organisationer og sætter deres Børn i danske Skoler, men jeg forstaaer ikke, at en forskellig Bedømmelse af Fremtidsmulighederne og en forskellig Vurdering af det danske dernede behøver at skabe Uenighed i vor sydslesvigske Politik. Jeg kunde forstaa det, om der blev krævet en Indlemmelse i Dag, men alle bør dog kunne enes om at kræve saadanne Kaar for Landsmænd i Sydslesvig og for

Sydslesvigs Befolkning, enten den er dansk eller tysk, at den i Frihed kan finde frem til sin egen Afgørelse.

Fra nogle Sider har man under denne Debat og tidligere fremført Tanken om Mindretalsgarantier i Forbindelse med Sydslesvig, men hvis der, hvad sidste Valg maa siges at tyde paa, er eller bliver Tale, ikke om et dansk Mindretal, men et dansk Flertal; falder det bort allerede derigennem, og selv om der kun skulde være Tale om et dansk Mindretal, maa vi have Lov og Pligt til over for den Tale at gøre opmærksom paa, at vor Tids storpolitiske Udvikling ikke er en Udvikling i Retning af Mindretalsbeskyttelse, men lige det modsatte. Man har nævnt som Eksempel paa Mindretalsbeskyttelse Bestemmelserne om Alto Adige eller Sydtyrol, idet den østrigske Udenrigsminister Gruber i et Møde med den italienske Udenrigsminister Grev Sforza fik fastlagt visse Retningslinier, og disse Retningslinier blev i Form af en Protokol optaget som Bilag til den italienske Fredstraktat, men netop ogsaa kun som Bilag, ikke indføjet som en Artikel i Traktaten. Man kan altsaa med Rette sige, at der er opnaaet en vis international Anerkendelse, men man kan ikke med Skygge af Ret hævde, at der her er Tale om internationale Garantier, og det maatte dog være det mindste. Jeg tror ikke paa, at bilaterale Aftaler vil ligge paa dansk Politikens Linie. Man har talt om vor Politik over for Tyskland efter 1864 og gjort det med Rette, men hvorfor saa ikke tilføje, at hele vor Politik over for Tyskland efter 1864, som den træder frem i Vedels Instruktioner til Quaade i Berlin og paa mange andre Maader, er en Politik, der siger: først og fremmest ingen bilaterale Aftaler. Man gaar saa vidt, at man siger: hellere modtager vi ikke det danske Nordslesvig tilbage, end vi gaar ind i bilaterale Aftaler. Bilaterale Aftaler vil jo meget let faa den Skæbne, at de overholdes af det store Folk, saa længe det tjener det store Folks Interesse, men at de ikke overholdes den Dag, hvor det modsatte er Tilfældet. Det er kun internationale Frihedsgarantier, der vilde have Betydning, og de maatte omfatte Retten til en Folkeafstemning.

Saa har man talt om Forholdet til Tyskland — og naturligvis med Rette. Der er ingen i denne Sal, der ikke ønsker et godt